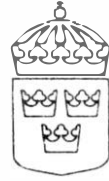

Motion till riksdagen

1988/89:Ju206

av Göran Ericsson (m)

Polisverksamheten

Mot.
1988/89
Ju206-208

Allmänt

Brottsutvecklingen under de senare åren, jämfört med den sjunkande upplärningsprocenten liksom den höga avskrivningsfrekvensen, är mycket oroväckande. Ökningen av brottsbalksbrotten men också ökningen av brotten inom speciallagstiftningen inger sammantaget en mycket dystur bild av rättsstaten Sverige.

Faktisk utveckling

Antalet anmälda brott mot brottsbalken och viss speciallagstiftning:

1950	175 261
1960	297 874
1970	656 042
1980	928 277
1985	1 018 349
1986	1 095 357
1987	1 093 000

I ovan redovisade brottsstatistik finner man att brottsfrekvensen tillfälligt stannat på omkring en miljon brott. Statistiken visar dock på en trendmässig ökning och att år 1987 redovisar en tillfällig nergång är ingen säkerställd statistisk nedgång utan enbart en enskild siffra i en i övrigt jämn uppåtående utveckling.

Den nu iakttagbara utvecklingen har pågått medan antalet polismän, omräknat i årsarbetskrafter, faktiskt minskat. Resurserna i dag motsvarar ca 700 polismän mindre än 1965, trots att fler personer är anställda. Denna utveckling är en följd av lagstiftningar om arbetstidsförkortningar, förbättrade möjligheter till ledigheter av olika slag för vilka polisväsendet personellt inte kompenseras.

Om man bredvid statistiken på brottsutvecklingen placerar upplärningsprocenten så ger 1987 följande siffror:

Ej upplärade brott 1987	718 000
Uppklarade brott 1987	375 000

I praktiken klaras endast ca 34 % av brotten 1987 upp. 66 % förblir ouppklarade. Denna situation är i en rättsstat ohållbar, redan nu finns en utbredd insikt hos gemene man, att risken för lagföring är försvinnande liten om man begår brott.

Det kan inte uteslutas att den förda polispolitiken har en stor del i denna utveckling. Under åren 1982–1986 dras antalet poliser ner av regeringen genom att intagningen till polishögskolan kraftigt skärs ner. Denna politik leder snabbt till en uppblommande poliskris och regeringen kastar om rodet 1986/87 och nu kompenseras polisen för pensionsavgångarna samtidigt som regeringen aviserar en ökad intagning de kommande budgetåren.

Men den förda politiken har skapat en kraftig försvagning av polisväsendet och innan polisväsendet kompenseras kan poliskrisen på vissa håll i landet bli långvarig och räcka långt in på 1990-talet.

Den hittillsvarande utvecklingen, som kort redovisas ovan, visar att kraftfulla åtgärder måste vidtagas för att den negativa utvecklingen skall brytas. Vad som enligt min mening behövs är åtgärder baserade på långsiktiga politiska målsättningar. En sådan framåsyftande politik saknas för närvarande. Den är nödvändig av flera skäl, polispolitiken är en central del i samhällsplaneringen, den är nödvändig för att tillskapa trygghet för den enskilde och rimliga arbetsbetingelser för anställda inom polisväsendet.

Polisens uppgifter

Polisens uppgifter och polisverksamhetens ändamål regleras i polislagen, och till dessa uppgifter hör:

att förebygga brott och andra störningar av den allmänna ordningen och säkerheten,

att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten, hindra störningar därav samt ingripa när sådana har inträffat,

att bedriva spaning och utredning i fråga om brott som hör under allmänt åtal,

att lämna allmänheten skydd, upplysningar och annan hjälp när sådant bistånd lämpligen kan ges av polisen,

att fullgöra den verksamhet som ankommer på polisen enligt särskilda bestämmelser.

Målsättning

Enligt min uppfattning uppnås inte i dag dessa målsättningar. Orsaken till – och ansvaret för – denna utveckling är politisk och kan inte läggas polisen till last. Den är en produkt av felaktigt fattade politiska beslut och där dessa hoppats på att verkligheten inte skulle vara så brutal som verklighetens beskrivare utmålade den.

En viktig uppgift för samhället är att slå vakt om den enskildes rättstrygghet. Den negativa utvecklingen på brottsområdet medför mycket lidande för enskilda människor, samtidigt som samhället förorsakas höga kostnader. Detta gäller även den enskilde såväl genom direkta som indirekta kostnader, t.ex. höjda försäkringspremier till följd av brottsutvecklingen.

Målsättningen med polisverksamheten måste vara, att öka de enskilda människornas rättstrygghet, att bryta den negativa brottsutvecklingen och att förbättra upplärningsprocenten.

För att uppnå fastställda mål med polisarbetet krävs en långsiktig politik för polisverksamheten. Höga ambitionskrav måste ställas när det gäller att bryta utvecklingen. Målet skall vara en minskning av den totala brottsligheten under en viss tidsperiod.

Utifrån denna målsättning måste också antalet polismän öka. Arbetsupp-
läggning och metodutveckling måste baseras på den övergripande målsätt-
ningen, och här behövs ett mera omfattande förnyelsearbete. Hitintills har
t.ex. frågan om fotpatrulleringens omfattning utgjort en alltför stor del
av metoddebatten. Framtida polisarbete måste formas efter nutidens och
framtidens krav.

I detta långsiktiga polisarbete måste även särskilt beaktas polispersonalens
svåra och krävande arbetssituation. På denna punkt fordras att poliskåren
känner stöd från beslutsfattare och ansvariga politiker. Många polismän
anser sig i dag sakna detta stöd.

Medborgarna har rätt att ställa krav när det gäller deras skydd till liv, hälsa
och egendom. Trots att dessa berättigade krav inte tillgodosetts, så har inte
en långsiktig och framåtsyftande politik för polisarbetet kommit till stånd.
Jag anser det nu nödvändigt att målsättningar för en sådan politik läggs fast.
Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i
motionen anförts om behovet av en långsiktig politik för polisarbetet.

Stockholm den 13 januari 1989

Göran Ericsson (m)